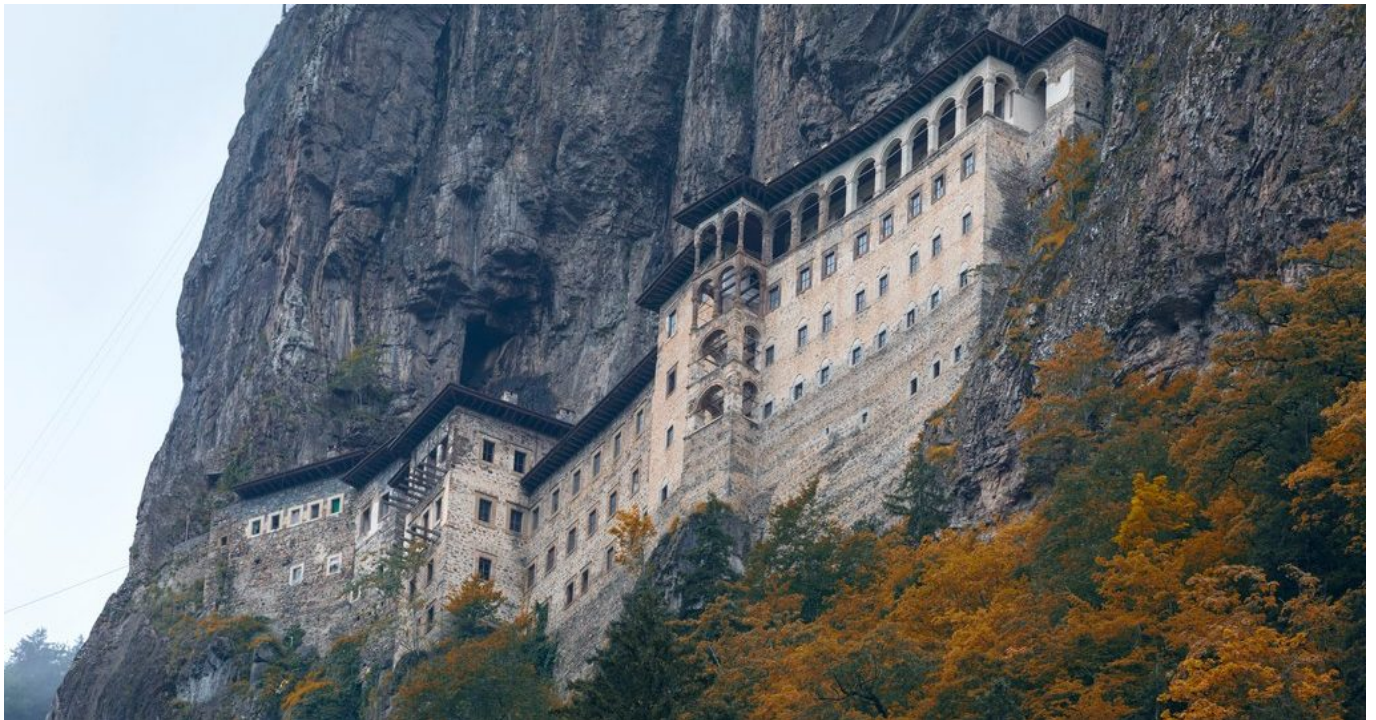

История на манастира Панагия Сумела

Според легендата манастирът е основан от двама гръцки свещеници - Варнава и Софроний, през 386 г. При управлението на император Теодосий I (375-395), двамата атински свещеници, Варнава и Софроний, пътувайки от Атина за Трабзон, намират чудотворната икона на Пресвета Богородица в една пещера и решават да построят църква на мястото. Тази пещера днес е в центъра на манастира.

Според легендата, св. ап. и ев. Лука нарисувал тази икона и след смъртта му иконата била изпратена до Атина. Но през управлението на император Теодосий I иконата пожелала да напусне Атина и била отнесена от ангели от Атина в Трабзон, където я оставили в пещерата, за да я намерят Варнава и Софроний.

В центъра на манастира имало лечебен басейн, в който водата падала от 30-40- метра.

Не само християни, но и мюсюлмани идвали в продължение на векове, за да търсят изцеление, предлагайки богати дарове на манастира. Сумела е гръцкото име на манастира, основан в чест на Пресвета Богородица. Има две теории защо манастирът се казва Сумела. „Мела“ на гръцки означава тъмен

или черен. Това може да се отнася до черната гора и планината, където е построена църквата. Но може да се отнася и за иконата на Светата Дева, защото тя е твърде тъмна, дори може да се каже, че е черна. Също така, заради манастира, планината е известна като „Орос Мела“ (Черната планина).

В 6 в., през управлението на император Юстиниан, манастирът е възобновен от един от офицерите на императора – Велизарий. През 13 в. Трабзон и околностите започнали да се оформят като отделна държава от Византия под управлението на династията на Комнините – Трапезундска империя. Трабзон бил тяхна столица, а те се титулували като истински наследници на Византия. През управлението на Алексей Комнин III (1349 – 1390), манастирът бил устроен в сегашния си вид и получавал годишна издръжка от императора.

Когато султан Мехмед II покорил Трабзон през 1461 г., той наредил манастирът да бъде запазен. Последвалите го султани не пренебрегнали неговата заповед и дори дали специални права на манастира.

През 1923 г. Османската империя се разпаднала и Турската република била основана от Кемал Ататюрк. В последните години манастирът бил изоставен, заради размяната на население между Гърция и Турция. През 1930 г. избягалите в Гърция основали нов манастир в чест на Св. Богородица в планината Вермион, близо до гр. Науса, Македонската област, Гърция.

Част от скъпоценностите на стария манастир Сумела били пренесени в

новия. През 1930 г. пожар унищожава древните постройки на манастира Сумела. В последвалите години иманяри разрушават останалите части от него. Днес манастирът е музей, а реставрационните работи се финансират от турското правителство. Днес манастирът се намира във високите склонове на планината Зигана, на височина 1200 м., на 46 км. от Трабзон. Манастирът е част от Националния парк Алтъндере и е заобиколен от прекрасни горски масиви. С автомобили се стига до паркинга, който е разположен на 950 м. надморска височина до реката, и оттам пеша се изминава 1 км. до портите на манастира.

Превод: Божин Дончев

сп. Светодавец, бр. 3, 2015 г.

източник: dobrotoliubie.com